

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

RP.0441/in./43/1/2022

Gdańsk, dnia 11 sierpnia 2022 r.

**Pani
Dorota Woźniak
Dyrektor Gdańskiego Zespołu Żłobków**

Szanowna Pani Dyrektor,

w odpowiedzi na Pani pismo z dnia 27 lipca 2022 r., które zostało doręczone do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem platformy ePUAP w tożsamej dacie, dotyczące obowiązku przekazania przez jednostkę budżetową gminy na rachunek bankowy jednostki samorządu terytorialnego dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W myśl przepisu art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn.) *jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane **dochody** odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.*

Stosownie z kolei do treści art. 64c ust. 1 ustawy tj. w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 1324 z późn. zm.) *rodzicom przysługuje dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Jak wynika z ust. 6 przepisu art. 64c ww. ustawy dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy, zatrudniającego dziennego opiekuna lub rachunek bankowy dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek w terminie do 20. dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni.*

Dofinansowanie, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jak wynika z treści przepisu art. 64c ust. 6 ww. ustawy, jest przekazywane na rachunek bankowy organu prowadzącego żłobek, a więc w tym przypadku na rachunek bankowy jednostki samorządu terytorialnego, a nie jej jednostki budżetowej, która jest jedynie formą organizacyjną, w której jednostka samorządu terytorialnego prowadzi żłobek. Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 8 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 tej ustawy żłobki i kluby dziecięce mogą tworzyć i prowadzić jednostki samorządu terytorialnego w formie samorządowych jednostek budżetowych.

Jednocześnie wskazać należy, że ustawa o *opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* nie zawiera odrębnych uregulowań w zakresie postępowania ze środkami pochodzącymi z ww. dofinansowania. W konsekwencji przyjąć należy, że zasadnym pozostaje zastosowanie zasad ogólnych odnoszących się do środków pochodzących z opłat za pobyt dziecka w żłobku. Zatem, w przypadku gdy środki te wpłyną na rachunek bankowy jednostki budżetowej prowadzącej żłobek, po dokonaniu stosownych rozliczeń w księgach rachunkowych, powinny zostać przekazane do budżetu gminy jako dochody budżetowe.

Powyższy kierunek interpretacyjny pozostaje w zgodzie z rekomendacjami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, które zostały wydane w związku z rozpoczęciem przyznawania rodzicom przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna oraz w związku z realizacją przelewów środków w ramach ww. świadczenia do podmiotów prowadzących instytucje opieki, i dotyczą rozliczania się podmiotów prowadzących instytucje opieki z rodzicami. Rekomendacje te zostały przekazane przez Wojewodę Lubuskiego pismem z dnia 25 maja 2022 r. (znak: PS-V.40.64.2022.AKrz) do przedstawicieli gmin z terenu ww. województwa.

W odniesieniu do placówek prowadzonych przez **jednostki samorządu terytorialnego**, wprowadzono poniżej przytoczone zalecenia, które donoszą się do kwestii sposobu bieżącego rozliczania się z rodzicami z udzielonego dofinansowania (pkt 1), poza bieżącego rozliczania się z dofinansowania, w przypadkach w których ZUS przyznał dofinansowanie z wyrównaniem od stycznia 2022 r. (pkt 2), wykazywania wysokości opłaty w Informacji o dzieciach uczęszczających do żłobku, klubu dziecięcego lub do dziennego opiekuna oraz klasyfikacji budżetowej środków przekazanych w ramach dofinansowania (pkt 4).

1) Bieżące rozliczanie się z rodzicami

Po otrzymaniu przez instytucję opieki lub gminę, jeśli jest podmiotem zatrudniającym dziennego opiekuna, informacji od ZUS o przyznaniu na dane dziecko dofinansowania, musi nastąpić obniżanie, o kwotę dofinansowania, opłaty rodzica w kolejnych miesiącach, w których dziecko będzie uczęszczać do instytucji opieki. Na przykład: żłobek otrzymał od ZUS informację o przyznaniu dofinansowania na dziecko 16 maja 2022 r. Opłata rodzica za pobyt dziecka w instytucji opieki (rozliczenie podmiotu prowadzącego instytucję z rodzicem) powinna być obniżana o kwotę dofinansowania począwszy od czerwca 2022 r. Rodzic od czerwca 2022 r. będzie uiszczać opłatę obniżoną o kwotę dofinansowania. Takie rozwiązanie rekomenduje Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Podmiot prowadzący instytucję opieki może również zwrócić rodzicowi część poniesionej opłaty w wysokości przyznanego za dany miesiąc dofinansowania. Zwrot ten może nastąpić w formie gotówkowej (najlepiej za pisemnym pokwitowaniem sporządzonym według własnego wzoru lub bezgotówkowej, tj. za pośrednictwem przelewu na rachunek bankowy rodzica. Ten sposób dotyczy bieżącego rozliczania się z dofinansowania podmiotu prowadzącego z rodzicem (tzn. ten sposób nie uwzględnia wyrównania). Kluczowym momentem jest otrzymanie informacji od ZUS. Rodzic jako wnioskodawca zostanie poinformowany mailem o umieszczeniu przez ZUS informacji o rozstrzygnięciu wniosku na profilu PUE ZUS, natomiast:

- żłobek,
- klub dziecięcy,
- dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek, lub
- podmiot zatrudniający dziennego opiekuna

otrzymają powiadomienie od ZUS o przyznaniu dofinansowania na dziecko uczęszczające do instytucji opieki na adres e-mail wskazany w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych lub w wykazie dziennych opiekunów. Od momentu uzyskania informacji może nastąpić realizacja dofinansowania i rozliczanie się z rodzicami.

2) Poza bieżącym rozliczaniem się z dofinansowania, w przypadkach w których ZUS przyznał dofinansowanie z wyrównaniem od stycznia 2022 r., podmiot prowadzący jest zobowiązany także rozliczyć się za dane miesiące wstecz

- Podmiot może zwrócić rodzicowi wyrównanie w formie gotówkowej (najlepiej za pisemnym pokwitowaniem sporządzonym według własnego wzoru) lub poprzez przelew bankowy,
- Podmiot może także przekazać wyrównanie poprzez „podwójne” obniżenie opłaty poczynwszy od miesiąca, w którym rodzic będzie uiszczał opłatę obniżoną z tytułu przyznania dofinansowania. Ten sposób jest możliwy przy spełnieniu dwóch warunków jednocześnie:
 - opłata za pobyt jest równa bądź większa od co najmniej dwóch miesięcznych wartości dofinansowania. Przykład: opłata miesięczna za pobyt wynosi 1000 zł, taką kwotę rodzic uiszczał i od tej kwoty ZUS naliczył dofinansowanie. Kwota 1000 zł obejmuje dwumiesięczną wartość dofinansowania ($2 \times 400 \text{ zł} = 800 \text{ zł}$). Jedna stawka (400 zł) pokryje wtedy jeden miesiąc wyrównania, zaś druga stawka (400 zł) pokryje miesiąc za jaki aktualnie przysługuje dofinansowanie. „Podwójnie” obniżona opłata za pobyt w danym miesiącu, powinna trwać tyle miesięcy za ile jest przyznane wyrównanie. Potem należy obniżać opłatę zgodnie z miesięczną wysokością przyznanego rodzicowi świadczenia.
 - pobyt dziecka w instytucji opieki musi mieć odpowiednio długą perspektywę. Nie można skorzystać z omawianego sposobu, jeśli dziecko będzie przebywać w instytucji opieki krócej niż liczba miesięcy za jaką przyznano wyrównanie.

3) Wykazywanie wysokości opłaty w Informacji o dzieciach uczęszczających do żłobku, klubu dziecięcego lub do dziennego opiekuna

Po otrzymaniu informacji od ZUS o przyznaniu dofinansowania, opłata rodzica za pobyt dziecka w instytucji opieki, wykazywana w ww. informacji o dzieciach, oznacza, co do zasady, opłatę faktycznie poniesioną przez rodzica łącznie z dofinansowaniem (opłata rodzica nieobniżona o dofinansowanie). **Po przyznaniu dofinansowania należy więc w tej informacji wykazywać taką wysokość opłaty jaką rodzic uiściłby bez przyznanego dofinansowania.** W przeciwnym razie, obniżając co miesiąc wysokość opłaty w informacji stosownie do uiszczonej przez rodzica opłaty po obniżeniu z tytułu dofinansowania, w krótkim czasie, dojdzie do błędnego obrazu sytuacji, w której opłata rodzica jest niższa niż w rzeczywistości. ZUS ustala co miesiąc wysokość dofinansowania na podstawie składanych przez gminę

informacji. Taki sposób jest zdeterminowany faktem, że w wielu placówkach (zwłaszcza publicznych) wysokość opłaty jest uzależniona od frekwencji dziecka w danym miesiącu i może się różnić w poszczególnych okresach, a dofinansowanie dotyczy faktycznej opłaty rodzica.

W wyżej wymienionym piśmie podkreślono, że każdy z wymienionych sposobów dąży do realizacji dofinansowania w taki sposób, by rodzic który jest docelowym beneficjentem dofinansowania, realnie z niego korzystał i ponosił mniejszy koszt opieki instytucjonalnej. Jak zauważono ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 nie precyzuje szczegółowo kwestii sposobu rozliczania z rodzicem dofinansowania, stąd Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przygotowało powyższe propozycje, aczkolwiek należy pamiętać, że niezależnie od obranej przez dany podmiot metody rozliczenia, każdy sposób musi skutkować realnym obniżeniem opłaty rodzica za pobyt dziecka w instytucji opieki za dany miesiąc.

4) Klasyfikacja budżetowa środków przekazanych w ramach dofinansowania

Otrzymane przez podmioty uprawnione środki z tytułu dofinansowania z budżetu państwa winny być wykazywane w rozdziale 85516 System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 odpowiednio po stronie dochodowej, tj. w tym samym paragrafie klasyfikacji budżetowej, w którym ujmowane są opłaty wniesione przez rodziców z tytułu pobytu dziecka w instytucji opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3, a po stronie wydatkowej - w paragrafach zgodnych z charakterem ekonomicznym wydatków.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

**Roman
Fandrejewski**

Elektronicznie podpisany przez
Roman Fandrejewski
Data: 2022.08.11 14:58:03 +02'00'

Roman Fandrejewski
Zastępca Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja: Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku